

Poruchy plodnosti a jejich prevence jako interdisciplinární problém.

Hana Konečná

Zdravotně sociální fakulta Jihočeské
univerzity České Budějovice

Nadace Mateřská naděje Praha

Chceme nebo nechceme děti?

- **Snižování porodnosti** – v některých vyspělých zemích velmi dramatické
- **Vyšší zájem o léčbu poruch plodnosti**

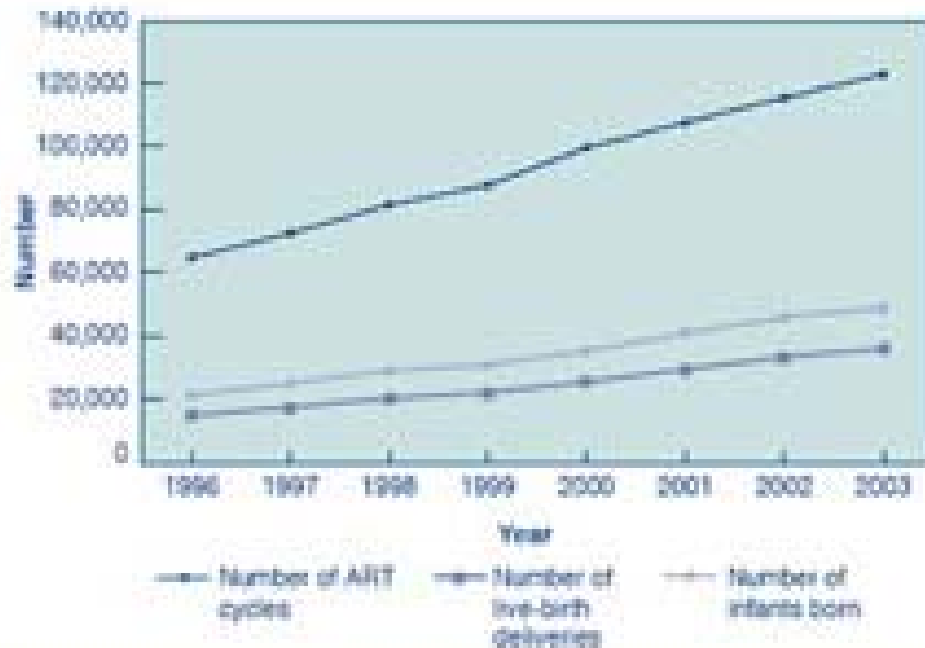

Počty center asistované reprodukce v ČR

- 1982 – 1. československé dítě „ze zkumavky“
- 2003 – **15** center asistované reprodukce
- 2006 – **25** center asistované reprodukce

Zájem o asistovanou reprodukci v USA

Figure 43
Number of ART Cycles Performed, Live-Birth Deliveries,
and Infants Born Using ART, 1996-2003

Poruchy plodnosti v číslech

- **15 – 20%** párů potřebuje pomoc lékaře
- Poměr poruch plodnosti ženy : muži

cca 50 : 50

s mírnou převahou na straně mužů

(Kubíček, V.: Mužské reprodukční zdraví. RZ 2005. ČB 2005)

Rizikové faktory

- primární nemoc, kde porucha plodnosti je až sekundární (diabetes, autoimunitní nemoci, karcinomy, ...)
- kouření
- obezita a podvýživa
- špatný stav kosterně svalového aparátu
- anabolické steroidy
- věk

Rizikové faktory - ovlivnitelnost

- primární nemoc, kde porucha plodnosti je až sekundární (diabetes, autoimunitní nemoci, karcinomy, ...)
- kouření
- obezita a podvýživa
- špatný stav kosterně svalového aparátu
- anabolické steroidy
- věk

Rizikové faktory - ovlivnitelnost

- primární nemoc, kde porucha plodnosti je až sekundární (diabetes, autoimunitní nemoci, karcinomy, ...)
- kouření
- obezita a podvýživa
- špatný stav kosterně svalového aparátu
- anabolické steroidy
- **věk**

Demografická data - ČR

Průměrný věk matek při narození dítěte:

rok	věk matky
1990:	24,7
2000:	27,1
2002:	27,8
2003:	28,1
2004:	28,3
2005:	28,6

Zdroj: ČSÚ

Demografická data – EU (2003)

Dánsko 30,1	Portugalsko 29,0
Irsko 30,6	Holandsko 30,6
Německo 29,1	Švédsko 30,3
Finsko 29,8	Velká Británie 28,8

Šance na otěhotnění - ženy

Fertilita klesá

- cca o 20% po třicítce,
- cca o 50% po pětatřicítce
- cca o 95% po čtyřicítce

(Hewlett, S.A.: Creating a Life. NY 2002)

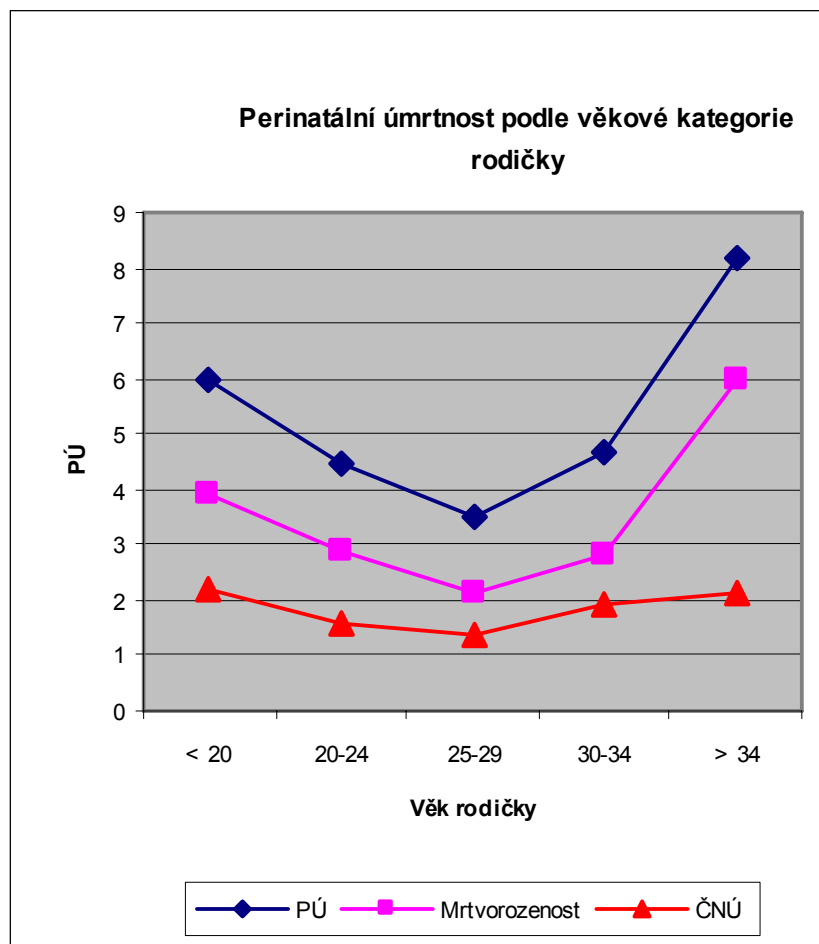
Šance na otěhotnění – muži

U muže **nemá** na plodnost **vliv věk**, **ale** jeho **zdravotní stav**.

Zdravotní stav se s věkem **zhoršuje ...**

(Kubíček, V.: Mužské reprodukční zdraví. RZ 2005. ČB 2005)

Šance na porod zdravého dítěte

Nový fenomén

Age-related infertility

Pomoc – zázrak: asistovaná reprodukce

89% mladých vysoce postavených žen v USA věří, že budou schopné **otěhotnět po čtyřicítce**. Spoléhají se na metody asistované reprodukce.

(Hewlett, S.A.: Creating a Life. NY 2002)

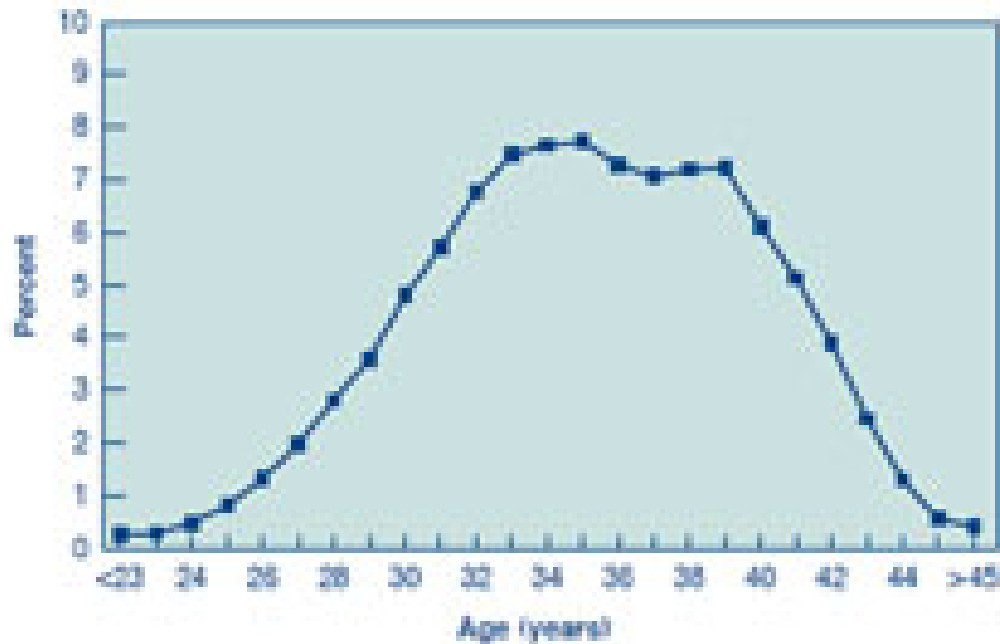
Pomoc – zázrak: asistovaná reprodukce

**Přes 11% všech cyklů asistované
reprodukce v České republice
absolvují ženy starší 40 let**

(Hudeček, P a kol.: terapeutické možnosti asistované reprodukce u perimenopauzálních žen. Praktická gynekologie 6/04)

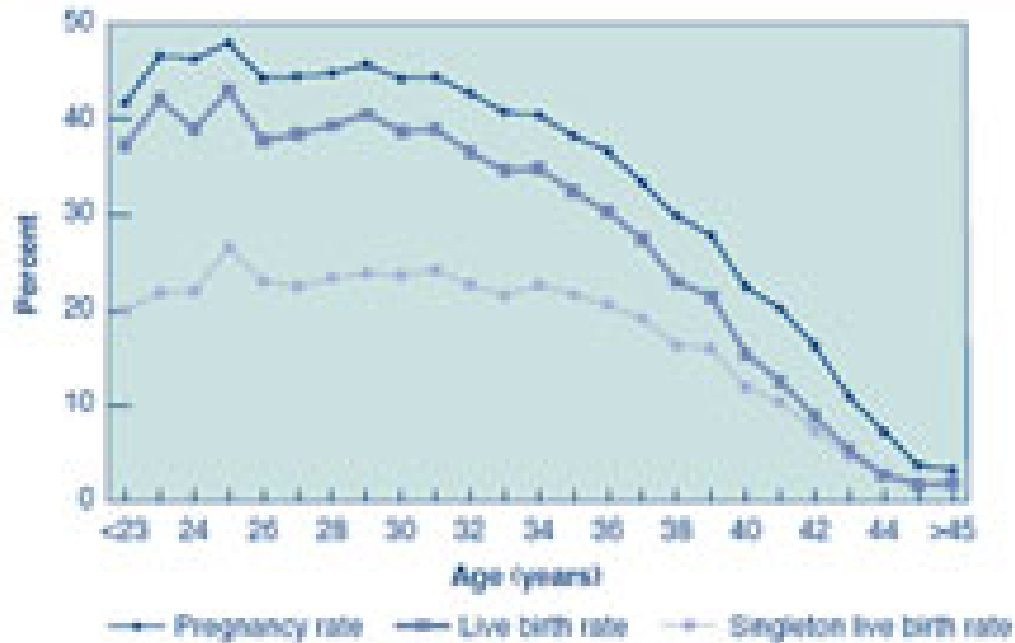
Pomoc – zázrak: asistovaná reprodukce

Figure 9
Age Distribution of Women Who Had ART Cycles Using
Fresh Nondonor Eggs or Embryos, 2003

Úspěšnost asistované reprodukce v závislosti na věku

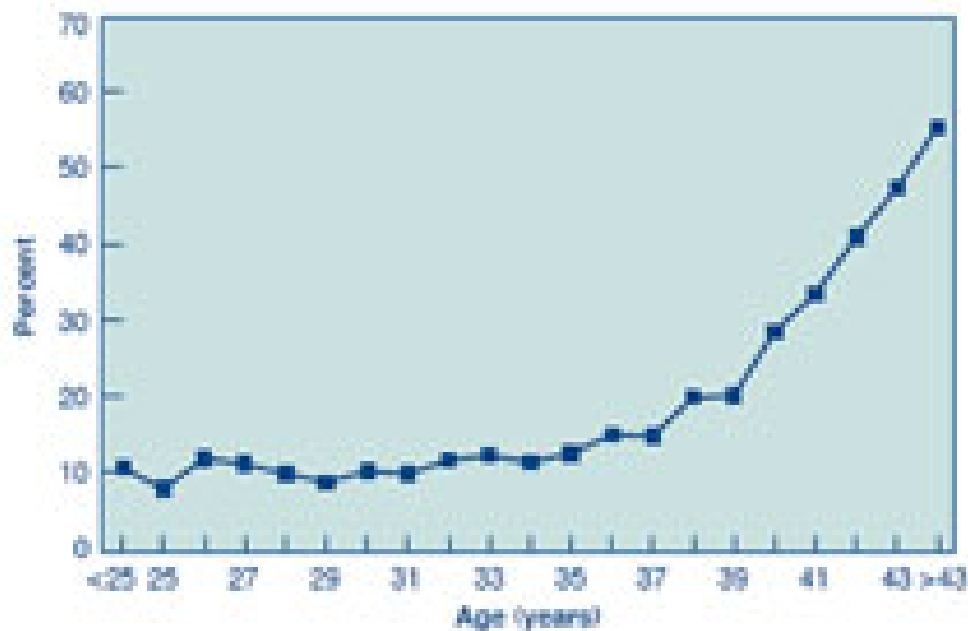
Figure 10
Pregnancy Rates, Live Birth Rates, and Singleton Live Birth Rates
for ART Cycles Using Fresh Nondonor Eggs or Embryos,
by Age of Woman,* 2003

* For consistency, all rates are based on cycles started.

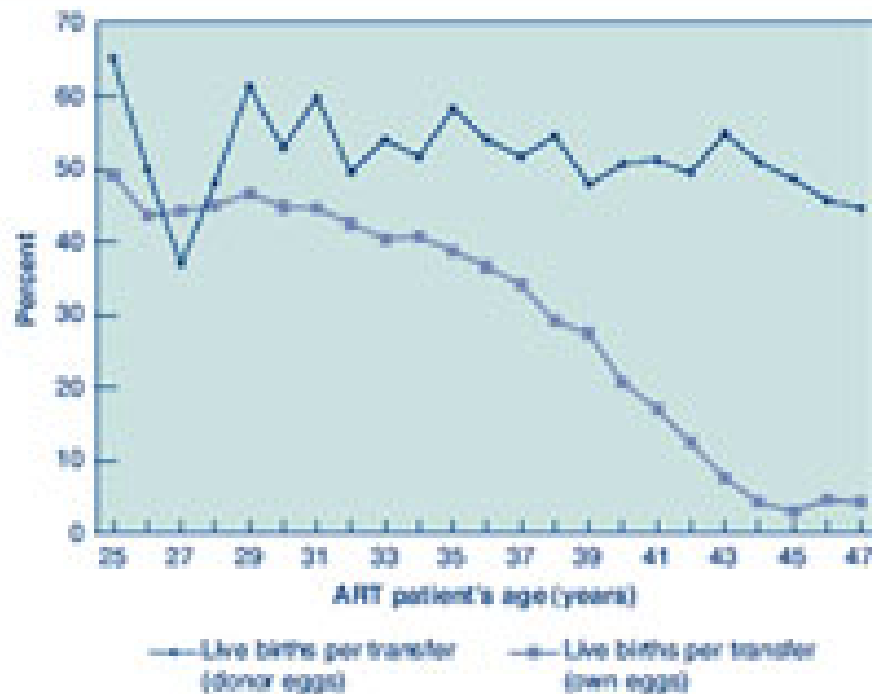
Pravděpodobnost potratu po ART

Figure 12
Miscarriage Rates Among Women Who Had ART Cycles Using
Fresh Nondonor Eggs or Embryos, by Age of Woman, 2003

Šance zvyšuje dárcovství gamet

Figure 39
Live Births per Transfer for ART Cycles Using Fresh Embryos
from Own and Donor Eggs, by ART Patient's Age, 2003

Rizika odkládání rodičovství - souhrn

- **Zdravotní rizika**
- **Finanční náročnost léčby** (poruch plodnosti, péče o těhotnou a dítě)
- **Psychosociální náročnost**
- **Politicko-ekonomické faktory** (snižující se počty dětí, chybí děti od vysokoškolaček)
- **Etické otázky**

Prevence: informovanost

- **Informovanost** o časových horizontech plodnosti, reprodukčním zdraví a jeho rizikových faktorech a (limitovaných) možnostech léčby poruch plodnosti)
- Dobrá úroveň **psychosociální podpory rodin** s dětmi a informovanost o ní.

(Janků, V., Konečná, H.: Služby rodinám jako příspěvek k zdravému reprodukčnímu chování. České Budějovice 2005)

Děkuji za pozornost

